

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 08.03.2013r

nr. 1040 podpis. M. Półtor

R. Kojek W. Obernig
SECRETARIAT
Biuro Prasowe
Wpłynęło dn. 11.03.13
nr. 1802 podpis. M

Warszawa, dnia 7 marca 2013 r.

ROWwpk-js-0700-1/13 (1068)

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Stanowowy Panie Marszałku,

W związku z oświadczeniem złożonym przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego wspólnie z innymi senatorami podczas 26. posiedzenia Senatu RP w dniu 30 stycznia 2013 r. w sprawie wzmożonych w ostatnim czasie kontroli w gospodarstwach protestujących rolników, zaniepokojonych „spekulacyjnym wykupem polskiej ziemi rolnej” przedstawiam, co następuje.

Obowiązujące w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zasady dotyczące wybierania beneficjentów do kontroli na miejscu wykluczają sugerowane w treści oświadczenia celowe kierowanie kontroli ARiMR do protestujących rolników.

Metodyka wyboru beneficjentów/wniosków do kontroli na miejscu jest precyzyjnie zdefiniowana i ma na celu wykrycie potencjalnych, celowych lub niezamierzonych uchybień i nieprawidłowości. Zgodnie z powyższą metodyką, beneficjenci lub wnioski mogą być wytypowani/wytypowane do kontroli na miejscu zarówno metodą analizy ryzyka, która uwzględnia ściśle zdefiniowane parametry ryzyka oraz ich wagi, jak również metodą losową. Typowanie beneficjentów/wniosków do kontroli odbywa się w Centrali ARiMR w Departamencie Kontroli na Miejscu w sposób gwarantujący bezstronność oraz powtarzalność wyników (dotyczy metody analizy ryzyka). Istnieje również trzeci rodzaj typowania do kontroli zwany typowaniem manualnym. Jest on jednak stosowany jedynie w określonych przypadkach, uzasadniających taki rodzaj typowania (np. donos). Jednak w przypadku manualnego typowania beneficjentów lub wniosków do kontroli ARiMR wprowadziła szczegółowe wytyczne i wskazówki, którymi należy kierować się podejmując decyzję o skierowaniu konkretnego rolnika lub jego wniosku do kontroli. Należy zauważyć, iż przypadku działań PROW 2007-2013 w latach 2011-2012 poziom kontroli znacznie wzrósł, co było bezpośrednio powiązane z zaleceniami audytu Komisji Europejskiej, który wskazywał, iż większość wniosków składanych w ramach działań inwestycyjnych PROW na lata 2007-2013 winna zostać przynajmniej raz skontrolowana przed dokonaniem płatności

ostatecznej. Służy temu realizacja wizytacji w miejscu. Pracownicy oceniający wnioski o przyznanie pomocy i wnioski o płatność oraz weryfikujący zobowiązania w tzw. okresie związania celem autonomicznie i bezstronnie podejmują decyzję o przeprowadzeniu wizytacji w miejscu realizacji operacji, wyłącznie na podstawie faktów udokumentowanych i ustalonych w trakcie prowadzonej kontroli administracyjnej oraz przesłanek wynikających z przepisów prawa krajowego i unijnego, na gruncie procedur obsługi wniosków o przyznanie pomocy i wniosków o płatność oraz procedur postępowania w okresie związania celem, a także wytycznych Departamentu Działań Inwestycyjnych dotyczących zlecenia wizytacji.

W przypadku działań inwestycyjnych nieodłącznym elementem procesu kontrolnego jest weryfikacja faktu posiadania i nieprzeniesienia prawa własności do dóbr będących przedmiotem operacji, w tym w szczególności maszyn i urządzeń, których zakup był współfinansowany przez ARiMR. W tym celu niezbędne jest przedstawienie zarówno dokumentów finansowo-księgowych potwierdzających zakup i posiadanie sprzętu, jak i samego urządzenia.

W odniesieniu do kontroli gospodarstw rolników wytypowanych metodą analizy ryzyka lub metodą losową w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, należy podkreślić fakt, że systemowe typowanie rolników do kontroli odbywa się w miesiącach maj-czerwiec, natomiast przeważająca liczba kontroli gospodarstw rolników jest realizowana w terenie właśnie w okresie lipiec-grudzień danego roku. Termin ten wynika zarówno z obowiązujących aktów prawnych, jak również z procesu obsługi wniosków składanych co roku przez beneficjentów. W związku z powyższym, druga połowa roku, a zwłaszcza IV kwartał jest okresem, gdy przeprowadzana jest największa liczba kontroli wytypowanych gospodarstw.

Na podkreślenie zasługuje również fakt, że w kampanii 2012 w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, do kontroli w zakresie kwalifikowalności powierzchni zostało wytypowanych w całym kraju metodą analizy ryzyka i metodą losową 81 200 beneficjentów, w tym w województwie zachodniopomorskim 1669 beneficjentów. Natomiast w województwie zachodniopomorskim jedynie 22 beneficjentów zostało wytypowanych manualnie do kontroli, w związku z podejrzeniem wystąpienia nieprawidłowości.

Pragnę również poinformować, że celem kontroli w zakresie kwalifikowalności powierzchni, jest weryfikacja danych zadeklarowanych przez rolnika we wniosku ze stanem faktycznym w terenie w zakresie dotyczącym m.in. ustalenia granic i powierzchni działki rolnej oraz grupy upraw/uprawy na danej działce rolnej. Ponadto, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, kontrole w zakresie kwalifikowalności powierzchni powinny być przeprowadzane bez powiadomienia rolnika. Jeżeli nie zagraża to celowi kontroli, można powiadomić o niej rolnika z wyprzedzeniem ściśle ograniczonym do koniecznego minimum. Jednak nieobecność rolnika podczas kontroli, nawet w sytuacji, gdy został on powiadomiony o kontroli, zgodnie z art. 31 ust. 4 *Ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego* (Dz. U. z 2008r, Nr 170 poz. 1051 z póź. zm.), nie ma wpływu na realizację czynności kontrolnych i ważność wyników kontroli.

W wyniku przeprowadzonych wyjaśnień stwierdzono, iż w żadnym z 16 Oddziałów Regionalnych ARiMR nie stosowano pozaproceduralnych praktyk mających na celu

manualne kierowanie do kontroli beneficjentów, którzy protestowali przeciwko spekulacyjnemu wykupowi ziemi rolnej. Ponadto informuję, że w Oddziałach Regionalnych ARiMR nie praktykuje się pozyskiwania i gromadzenia informacji w zakresie ewentualnego uczestnictwa wnioskodawców/beneficjentów w strajkach, protestach oraz innych akcjach organizowanych np. w związku z działalnością poszczególnych jednostek administracji publicznej.

Z powodzeniem

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU

Tadeusz Nalewajk

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów